

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama

GBAM

Karlo Novosel, voditelj odjela

Ministarstvo finančnoga, Carinska uprava

Sektor za carinski sustav

Služba za robe koje su predmet zabrana i ograničenja i provedbu sankcija

Odjel za robe koje su predmet zabrana i ograničenja i provedbu međunarodnih sankcija

Uspostava Mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM)

RAZLOG:

- regulatorni okvir EU-a osmišljen za određivanje cijene ugljika na uvoz određene robe s intenzivnim ugljikom u EU, osiguravajući da uvoz plaća cijenu za ugrađene emisije ugljika sličnu domaćim proizvodima u okviru Sustava EU za trgovanje emisijama (ETS)
- spriječiti „curenje ugljika”, što se događa kada se proizvodnja premješta izvan EU-a u zemlje s slabijom klimatskom politikom, što potkopava napore EU-a za smanjenje emisija i stavlja industrije EU u nepovoljan položaj

CILJ:

- podržava ciljeve EU Green Deal-a, uključujući smanjenje emisija za najmanje 55% do 2030., poticanjem čistije industrijske proizvodnje na globalnoj razini
- stvoriti jednake uvjete za proizvođače iz EU i strane konkurente, potičući uvoznike i njihove dobavljače na smanjenje ugljičnog otiska

EU zakonodavni okvir CBAM-a

NA SNAZI:

- **Uredba (EU) 2023/956** Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama
- **Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/1773** od 17. kolovoza 2023. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu **obveza izvješćivanja** za potrebe mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama **tijekom prijelaznog razdoblja**
- **Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3210** od 18. prosinca 2024. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu **CBAM registra**
- **Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/486** od 17. ožujka 2025. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uvjeta i postupaka povezanih sa **statusom ovlaštenog CBAM deklaranta**

EU zakonodavni okvir CBAM-a

U POSTUPKU DONOŠENJA:

- Provedbena uredba u pogledu robe i prerađenih proizvoda koji se unose u kontinentalni pojas ili isključivi gospodarski pojas država članica (čl. 2. st. 2. CBAM Uredbe)
- Provedbena uredba o metodologiji izračuna ugrađenih emisija (čl. 7. st. 7. CBAM Uredbe)
- Provedbena uredba o carinskoj komunikaciji (čl. 25. st. 6. CBAM Uredbe)
- Provedbena uredba o cijeni CBAM certifikata (čl. 21. st. 3. CBAM Uredbe)

IZMJENE:

- Uredba (EU) 2023/956 (CBAM Uredba)
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/486 o ovlaštenom CBAM deklarantu
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3210 o CBAM registru

Sektori roba obuhvaćeni CBAM-om

CEMENT

ŽELJEZO I ČELIK

ALUMINIJ

GNOJIVA

ELEKTRIČNA ENERGIJA

VODIK

- Prilog I. CBAM Uredbe
- roba obuhvaćena tarifnim oznakama kombinirane nomenklature

RAZLOG:

- proizvodnja vrlo ugljično intenzivna i najviše su izloženi riziku od "curenja ugljika", što znači da bi proizvođači iz EU-a mogli preseliti proizvodnju u inozemstvo, u zemlje s nižim ekološkim standardima
- EU želi potaknuti dekarbonizaciju i unutar vlastite industrije i među međunarodnim dobavljačima, istovremeno štiteći poduzeća iz EU-a i potičući čistiju proizvodnju diljem svijeta
- **2030. godine – proširenje opsega s više sektora roba**

„Simplifikacija” CBAM-a

- Komisijini prijedlozi za pojednostavljenje: [Omnibus I.](#) i [Omnibus II.](#)
- administrativno i regulatorno rasterećenje za poduzeća, a istovremeno zadržavanje funkcionalnosti mjera CBAM-a

KLJUČNE TOČKE:

- novi prag izuzeća: 50 tona neto godišnjeg uvoza
 - osobe (pravne i fizičke) koje ne prelaze prag izuzete su od CBAM obveza
- osigurati poboljšanja usklađenosti sa CBAM Uredbom
 - oko 99% emisija u uvezenoj CBAM robi i dalje bi bilo pokriveno
- pojednostavljenja za sve uvoznike CBAM robe iznad praga
 - postupak odobravanja statusa, procese prikupljanja podataka, izračun ugrađenih emisija, pravila provjere emisija, izračun financijske obveze ovlaštenih CBAM deklaranata

Izmjene CBAM Uredbe - pregled

Područje	Uredba 2023/956	Izmjene Uredbe 2023/956
„de minimis” izuzeće	vrijednost robe (150 EUR)	na temelju mase (50 tona; ne uključuje el. energiju i vodik)
postupci CBAM deklaranta	nije dopušteno delegiranje	omogućuje delegiranje, zadržava odgovornost (<i>predaja CBAM deklaracija</i>)
kazne	fiksne bez usklađenosti	prilagođene, sukladno stupnju i prirodi neusklađenosti ili nemamjernoj pogrešci
zadane vrijednosti	globalni prosjek	projek 10 zemalja s najgorim rezultatima
akreditirani verifikatori	bez registracije	registracija u CBAM registru
rokovi za registraciju	obavezno sa 1. 1. 2026. – zabrana uvoza	zahtjev podnesen do 31. 3. 2026. – nastaviti uvoziti do donošenja odluke
rokovi za podnošenje CBAM deklaracije i certifikata	do 31. svibnja	do 30. rujna (30. rujna 2027. za robu uvezenu 2026.)
zahtjev za godišnjim pokrićem certifikata	minimalno 80% pokrivenosti emisija tijekom godine	smanjeno na minimalno 50% pokrivenosti emisija

CBAM certifikati (*neslužbeni sažetak*)

OSNOVA ZA IZRAČUN CIJENE:

- temeljiti će se na tjednim prosjecima cijena dozvola iz Sustava trgovanja emisijama EU-a (EU ETS) koje se prodaju na dražbi na tržištu
- trenutno se uzimaju u obzir samo dozvole EU ETS-a iz prve faze (ETS1), a dražbe za ETS2 počinju 2027. godine
- kada se u tjednu ne održi nijedna dražba, koristi se posljednji dostupni tjedni prosjek
- za 2026. godinu, kada se uvede CBAM, cijena će se izračunavati tromjesečno na temelju cijena dozvola ETS-a

OPSEG PODATAKA:

- izračun cijene uzet će u obzir cijene kliringa na dražbama sa svih platformi koje prodaju kvote EU ETS-a, uključujući Zajedničku platformu za dražbe EU-a (CAP) plus dražbe trećih zemalja
- koristiti će se ponderirana prosječna cijena, na temelju količina kvota prodanih na dražbi, pružajući precizniji odraz cijena od jednostavnog prosjeka

CBAM certifikati (*neslužbeni sažetak*)

PROVEDBA:

- počevši od 2027. godine, CAP će izračunavati tjedne cijene CBAM certifikata, koristeći stručno znanje
- za tromjesečne cijene za 2026. godinu, Komisija će interno izračunati cijene radi pravne jasnoće
- objava cijena bit će prvog radnog dana sljedećeg kalendarskog tjedna na CBAM web stranici Komisije i tijekom postupaka kupnje certifikata

OBJAVLJIVANJE:

- Komisija će tjedno objavljivati jedinstvenu jasniju cijenu za CBAM certifikate, osiguravajući transparentnost i jednostavnost korištenja
- CAP će dostaviti izračunate cijene DG TAXUD-u prije nego što ih Komisija objavi kako bi se spriječilo prerano objavljivanje

Ovlašteni CBAM deklarant

REGISTRACIJA:

- zahtjev se podnosi elektroničkim putem putem CBAM registra - *Authorization Management Module (AMM)*: <https://cbam.ec.europa.eu/authorised-declarant>
- osigurati pristup registru putem G2B portala

Osnovni podaci	Poslovni sustavi	Zastupstva
<h3>Poslovni sustavi s kojima izmjenjujete poruke</h3>		
Poslovni sustav	Status	Datum dodjele
ADMIN-EXT	☒ Aktivan	07. 04. 2020. 12:21:06
AES AES (Automated Export System) je sustav za kontrolu izvoza, više o AES-u	☒ Aktivan	20. 12. 2017. 13:25:52
CBAM CBAM prijelazni registar - sustav za podnošenje izvještaja o uvozu robe iz sektora željeza i čelika, aluminija, cementa, gnojiva, električne energije i vodika	☒ Aktivan	15. 11. 2023. 07:58:20
CBAM2 CBAM Registrar - sustav za registraciju ovlaštenih CBAM deklaranata i podnošenje CBAM deklaracija.	☒ Aktivan	17. 01. 2025. 14:36:07
Carinske odluke - multinacionalne	☒ Aktivan	22. 09. 2017. 08:59:19

Ovlašteni CBAM deklarant

MOŽE BITI:

- a) **uvoznik** sa sjedištem u državi članici EU-a koji uvozi robu CBAM iznad de minimis praga (trenutno predloženog na 50 tona godišnje)
- b) **neizravni carinski zastupnik**

KRITERIJI ZA DODIJELU STATUSA:

- a) podnositelj zahtjeva nije sudjelovao u teškim povredama carinskog zakonodavstva
- b) poreznih pravila i kaznenih djela povezana s gospodarskom djelatnošću
- c) podnositelj zahtjeva mora dokazati svoju financijsku i operativnu sposobnost
- d) podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan u državi članici
- e) podnositelj zahtjeva ima dodijeljen EORI broj
- f) pružanje jamstva ukoliko je podnositelj zahtjeva nije imao poslovni nastan tijekom dvije financijske godine koje su prethodile godini podnošenja zahtjeva
- g) podložno periodičnoj ponovnoj procjeni i mogućem opozivu ovlaštenja ako se obveze ne ispune

Ovlašteni CBAM deklarant - zahtjev

ZAHTEV ZA OVLAŠTENJE SADRŽAVA:

- podaci podnositelja zahtjeva
 - uloga (uvoznik ili NCZ)
 - EORI
 - adresa
- podaci osobe za kontakt
- podatke uvoznika (*ako zahtjev podnosi neizravni carinski zastupnik*)

The screenshot shows the 'Portal deklaranta' (Declaration Portal) for the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM). The page is titled 'Podnosi zahtjev' (Provide application). It contains several sections:

- Informacije o zastupanju podnositelja zahtjeva:** Fields for 'Podnositelj zahtjeva djeliće u svoje ime?' (Yes or No) and 'Podnositelj zahtjeva je neizravni carinski zastupnik?' (Yes or No).
- Podnositelj zahtjeva:** Identification of the declarant, including EORI number (redacted), name (redacted), address (Ulica i broj: Gajeva 6 A, Poštanski broj: 43000, Grad: Bjelovar, Država: Hrvatska).
- Osoba za kontakt:** Fields for Name, Email, and Broj telefona.
- Podaci o carinskom zastupniku:** Consignor information, specifically 'Uvoznik' (Consignee) with a 'Dodaj' (Add) button.

Ovlašteni CBAM deklarant - zahtjev

ZAHTEV ZA OVLAŠTENJE SADRŽAVA:

- opis gospodarske djelatnosti
- informacije o robi
 - sektor robe
 - procjena uvoza za tekuću kalendarsku godinu
 - procjena uvoza za sljedeću kalendarsku godinu
 - vrijednost robe
- popis država članica carinskih aktivnosti
- potvrda porezne uprave o nepostojanju duga
- izjava časti

Ovlašteni CBAM deklarant - zahtjev

ZAHTEV ZA OVLAŠTENJE SADRŽAVA:

- informacije o AEO statusu
- pravni status i veličina subjekta
- broj osoba zaduženih za CBAM
- finansijski podaci u zadnje 3 godine

EUROPSKA KOMISIJA CBAM
Carbon Border Adjustment Mechanism

Portal deklaranta

Podnesi zahtjev

Detalji dionika Detalji aktivnosti Financijski i operativni detalji

Status pristupa podacima („Budući da zastupam potreban mandat, ovime pristjem da nadležno tijelo („NCA“) pribavi potrebne informacije od relevantnih državnih tijela u vezi s mojim zahtjevom za CBAM ovlaštenje. To uključuje, ali nije ograničeno na, moj identifikacijski broj i godišnje izvješće tvrtke.“)

Da Ne

Informacije o AEO statusu

Pravni status i veličina subjekta pod kojim planirate djelovati kao ovlašteni CBAM deklarant *

Broj osoba posvećenih CBAM izvješćivanju i kontrolama za organizaciju u kojoj planirate biti uključeni kao ovlašteni CBAM deklarant CBAM robe *

Trajanje osnivanja organizacije u okviru koje planirate biti uključeni kao ovlašteni CBAM deklarant

Nacionalni poslovni registrski broj organizacije

Financijske brojke

Valuta koja se koristi *

Godina - 3

Godina - 2

Godina - 1

Izbrisati

Zatvor Spremi za kasniju upotrebu Nastavi

© Evropska komisija • Verzija: 3.0.1.0 • Izjava o privatnosti • Korisnički priručnik • Pravna obavijest

Ostale informacije

Karlo Novosel

- e-mail: karlo.novosel@carina.hr
- tel: 01/6211-324

Službena stranica EK za CBAM

- [Carbon Border Adjustment Mechanism \(europa.eu\)](#)

Customs & Tax EU Learning Portal

- [Training catalogue \(europa.eu\)](#)

Carinska uprava - CBAM

- [Carinska uprava - Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama \(CBAM\). \(gov.hr\)](#)

e-mail CURH CBAM:

- cbam@carina.hr

E-mail EU CBAM

- TAXUD-CBAM@ec.europa.eu

ZAHVALUJEM NA PAŽNJI!